

Valsts nodrošinātais atbalsts

Juridiskās palīdzības administrācija informē par pakalpojumiem un aicina būt informētiem par to nodrošināšanas kārtību:

Kādos gadījumos noziegumos cietušajiem ir tiesības uz valsts kompensāciju?

Valsts kompensāciju izmaksā tišos noziegumos cietušajiem, kuriem nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi, iestājusies personas nāve, aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība, cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris, vai inficēts ar HIV, B vai C hepatītu. Valsts kompensācijas pieprasījumu administrācijā iesniedz viena gada laikā pēc dienas, kad persona atzīta par cietušo vai ir uzzinājusi par faktiem, kas šai personai dod tiesības to darīt (piemēram, veiktās ekspertīzes rezultātiem, nozieguma kvalifikācija u.c.).

Kompensāciju var pieprasīt arī, tad ja vainīgais nav noskaidrots, kā arī negaidot krimināllietas izskatīšanu tiesā.

Lai pieprasītu valsts kompensāciju personai jāvēršas ar valsts kompensācijas pieprasījumu administrācijā. Pieprasījuma veidlapa pieejama: <http://jpa.gov.lv/valsts-kompensācijas-pieprasījuma-veidlapas>.

Konsultāciju par valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapas aizpildīšanu, kā arī pievienojamajiem dokumentiem bez maksas var saņemt administrācijā, kā arī pie kriminālprocesa virzītāja – policijā, prokuratūrā vai tiesā.

Informācija par atbalsta dienestiem: atbalsta tālrunis noziegumos cietušajiem 116006, www.cietusajiem.lv.

Kādos gadījumos, kādu juridisko palīdzību nodrošina un apmaksā valsts?

1. Ja juridiskā palīdzība nepieciešama **civiltiesiska strīda risināšanai** ārpus tiesas un tiesā, tad administrācija nodrošina juridisko palīdzību maznodrošinātām, trūcīgām personām un tām personām, kuras pēkšņi nonākušas tādā situācijā un materiālā stāvoklī, kas tām liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību, vai atrodas pilnā valsts/pašvaldības apgādībā.

Administratīvajās lietās tiesā juridiskā palīdzība tiek nodrošināta patvēruma un izraidīšanas jomās (specifiska palīdzības saņemšanas kārtība) un bāriņtiesas lēmuma pārsūdzībai, ja lieta skar bērna tiesības un likumīgās intereses.

Lai saņemtu minēto juridisko palīdzību personai jāvēršas ar iesniegumu administrācijā. Iesnieguma veidlapa pieejama: <http://jpa.gov.lv/valsts-nodrosinatas-juridiskas-palidzibas-veidlapas>.

Saņemot personas iesniegumu, administrācija lemj par konsultācijas, procesuālo dokumentu sastādīšanas un pārstāvības tiesā piešķiršanu un norīko juridiskās palīdzības sniegšanai juridiskās palīdzības sniedzēju.

Administrācija nodrošina arī finansiālo atbalstu juridiskās palīdzības apmaksai Latvijā valstspiederīgajiem jautājuma par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu risināšanai ārvalstīs.

2. Ja juridiskā palīdzība nepieciešama **sarežģītajās administratīvajās lietās tiesā**, tad personai ar lūgumu jāvēršas administratīvajā tiesā. Pamatojoties uz tiesas (tiesneša) pieņemtu lēmumu, administrācija personai nodrošinās juridiskās palīdzības sniegšanu, norīkojot juridiskās palīdzības sniedzēju.

3. Lai saņemtu valsts nodrošināto palīdzību **kriminālprocesā**, personai jāvēršas ar lūgumu pie kriminālprocesa virzītāja nodrošināt tai aizstāvi vai pārstāvi. Juridiskās palīdzības sniegšanai uzaicina advokātu nepilngadīgajam cietušajiem un viņu pārstāvjiem kriminālprocesā, ja noziegums saistīts ar vardarbību un to nodarījusi persona, no kura nepilngadīgais cietušais ir atkarīgs, vai noziegums vērst pret tikumību vai dzimumneaizskaramību.

Vairāk informācijas: <http://jpa.gov.lv/pakalpojumi>

Juridiskās palīdzības administrācijas adrese: Pils laukums 4, Rīga, LV-1050, bezmaksas informatīvais tālrunis: 80001801 (taustiņš 1 – valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība, taustiņš 2 – valsts kompensācija cietušajiem), tālrunis: 67514208, e-pasts: jpa@jpa.gov.lv, interneta vietne: www.jpa.gov.lv.

Sagatavoja:

Juridiskās palīdzības administrācijas

Juridiskās nodaļas

juriskonsulte Zane Greidiņa